

#Compartim. Treball cultural, tecnologia i sostenibilitat de les carreres artístiques

Published by [Interacció](#) [1] on 27/01/2026 - 13:12 | Last modification: 23/03/2026 - 11:00

Aquest #compartim recull lectures que posen el focus en les condicions materials del treball cultural, els límits dels models econòmics digitals i el sentit polític de la pràctica cultural en un context de precarietat estructural. Des del desenvolupament de l'Estatuto del Artista fins al debat sobre streaming, agència cultural i abandonament del sector, les peces seleccionades dibuixen un mapa de tensions que també travessen les polítiques culturals locals i interpel·len directament les decisions públiques que es prenen a escala municipal.

Estatuto del Artista: treball, IA i jornades laborals clarificades

El Estatuto del Artista prohibirà que la IA substitueixi a los trabajadores del sector e incorporará los ensayos y promoción a la jornada laboral

Laura García Higuera, 23 de gener de 2026

El Govern espanyol està ultimant un projecte de reial decret que desenvolupa l'Estatuto del Artista, amb la previsió d'aprovar-lo abans de l'estiu de 2026. El text regula per primera vegada de manera específica les relacions laborals d'artistes, tècnics i personal auxiliar de l'àmbit cultural, i incorpora diversos elements nous. La normativa prohibeix que la intel·ligència artificial generativa substitueixi la participació d'artistes o tècnics, i en limita l'ús al que estigui expressament pactat en contracte i vinculat a una obra concreta. A més, estableix que activitats com els assajos i la promoció han de formar part de la jornada laboral reconeguda legalment, reforça la representativitat sindical i la transparència salarial, i preveu proteccions específiques per al treball de menors en l'àmbit cultural.

En aquest mateix moment, el projecte de reial decret es troba en fase de [tràmit d'audiència i informació pública](#) [2] al portal de participació del Ministeri de Treball i Economia Social. Això vol dir que persones, entitats i organitzacions poden presentar observacions i propostes abans de l'aprovació definitiva del text. En un sector on moltes decisions normatives han tingut històricament poc contrast amb les pràctiques reals de treball, aquest tipus de processos obren un espai rellevant, encara que sovint poc visible, per fer emergir problemàtiques concretes de la producció cultural quotidiana.

Pistes per als municipis

Aquesta actualització del marc laboral cultural desborda els límits tradicionals de la normativa artística i connecta amb debats globals sobre regulació del treball cultural i ús de tecnologies digitals. Per als equips de cultura locals, és rellevant considerar com la inclusió d'activitats com assajos i promoció dins la jornada pot impactar en models de contractació, planificació de projectes i pressupostos en produccions municipals. També pot obligar a revisar pràctiques de producció cultural pública que han naturalitzat que una part substancial del treball quedi fora del reconeixement econòmic i contractual. En paral·lel, el debat sobre l'ús de tecnologies digitals i d'intel·ligència artificial en activitats culturals públiques i la protecció de professionals emergents o en situació precària, sovint molt presents en els ecosistemes creatius locals, adquireix una nova centralitat política.

Llegiu l'article complet: [eldiario](#) [3]

Remuneració i desequilibris del streaming musical

El streaming musical y la remuneración de

los artistas intérpretes

FIM | International Federation of Musicians, 13 de gener de 2026

L'article de la Federació Internacional de Músics analitza els desequilibris estructurals del model de streaming musical en relació amb la remuneració dels artistes intèrpretes. Després de la conferència celebrada a Atenes l'octubre de 2025, el text assenyala que, tot i el creixement sostingut dels ingressos globals del streaming, la major part dels intèrpretes, especialment els músics acompanyants, reben compensacions insuficients o queden exclosos dels pagaments a causa de pràctiques contractuals dominants i del control de les discogràfiques i les plataformes digitals sobre la distribució d'ingressos. També es posa en relleu la manca de transparència en l'assignació pràctiques contractuals dominants i del control de les discogràfiques i les plataformes digitals sobre la distribució d'ingressos de royalties i l'absència de mecanismes que garanteixin una remuneració justa per a totes les persones que participen en una gravació. El text explora models alternatius de pagament i propostes legislatives per reforçar els drets dels intèrpretes.

Pistes per als municipis

El debat sobre streaming articula qüestions de justícia econòmica i reconeixement professional que travessen de l'escala global a la local. Per als municipis, això reforça la importància de conèixer com es canalitzen, o no, els ingressos digitals cap a la creació artística del territori i de reforçar infraestructures de suport com la gestió col·lectiva, l'acompanyament contractual o la visibilitat de músics locals. També convida a pensar el paper dels circuits municipals de música en viu com a espais clau de sosteniment professional en un context en què els models digitals no garanteixen ingressos suficients. En aquest sentit, la programació pública i les condicions de contractació esdevenen peces centrals d'un ecosistema laboral més equilibrat.

Llegiu l'article complet: [FIM](#) [4]

Cultura com agència: més enllà de la precarietat i l'ús funcional

Per què fem el que fem? Per una cultura amb agència, entre el discurs de la precarietat i el funcionalisme

Simón Vázquez, 18 de gener de 2026

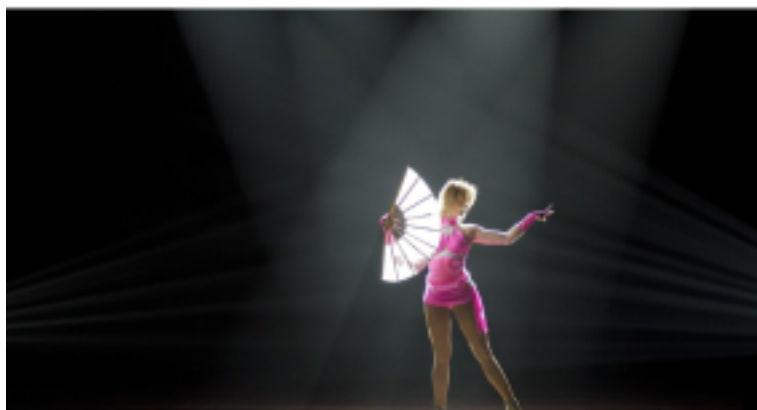
L'article parteix de la pregunta "per què fem el que fem?" per abordar la tensió entre la precarietat material del treball cultural i una visió funcionalista que només reconeix el valor de la cultura si serveix a causes externes. El text reconeix que la precarietat és estructural i que moltes pràctiques culturals estan marcades per condicions adverses, però alerta que explicar-la de manera simplista pot ocultar dinàmiques més profundes. També critica la reducció de la cultura a un instrument polític o social, perquè això empobreix la seva complexitat i pot menystenir la creativitat, l'autonomia i la força subversiva de la pràctica cultural. En aquest sentit, proposa entendre la cultura com a acció que construeix sentit i agència col·lectiva, dins i fora dels circuits mercantils dominants.

Pistes per als municipis

Aquest debat connecta condicions materials i capacitat d'acció, dues dimensions que sovint es tracten per separat en les polítiques culturals locals. Pot ajudar a repensar com es valoren i se sostenen les pràctiques culturals, no només com a serveis o instruments de polítiques sectorials, sinó com a processos que generen sentit, relacions i comunitat. També interpel·la directament els criteris amb què es financen i s'avaluen projectes, sovint orientats a resultats mesurables més que a processos culturals amb capacitat de transformació simbòlica i col·lectiva. Aquesta mirada pot qüestionar pràctiques assumides com a inevitables: precarietat, rendibilitat immediata, mecanismes d'avaluació estrets, que acaben erosionant l'autonomia creativa i l'agència que emergeix des de l'àmbit local.

Llegiu l'article complet: [Nativa](#) [5]

Retencions i fugues: trajectòries de carrera en arts, cultura i patrimoni

Who stays and who leaves from Arts,

Culture and Heritage jobs?

Eirini Polydorou, 4 de desembre de 2025

L'article recull els principals resultats de l'informe *Who Stays and Who Leaves? Mapping Arts, Culture and Heritage Careers*, elaborat pel Creative Industries Policy and Evidence Centre al Regne Unit. L'estudi identifica taxes d'abandonament del sector de les arts, la cultura i el patrimoni superiors a les d'altres àmbits laborals, especialment entre professionals joves i de mitja carrera. Entre els factors destacats hi ha salaris baixos, manca de perspectives de progrés, flexibilitat limitada i precarietat estructural. El sector depèn en gran mesura de treballadors autònoms o freelance (prop del 59 %), que tendeixen a romandre-hi, sovint per manca d'alternatives estables. L'informe mostra que moltes de les persones que abandonen el sector troben ocupació en altres àmbits on les seves competències són transferibles, fet que comporta una pèrdua de capital humà per al mateix sector cultural. També s'hi identifiquen dificultats específiques per a persones amb responsabilitats de cura, amb impacte directe en la igualtat de gènere.

Pistes per als municipis

Les dinàmiques de sortida del sector posen sobre la taula fins a quin punt la precarietat no és només una condició d'entrada, sinó també un mecanisme estructural d'expulsió de perfils formats. Per als equips de cultura locals, és rellevant comprendre com aquestes dinàmiques afecten el mercat de treball creatiu del territori, especialment entre joves i persones amb càrregues de cura, i com determinats instruments: formes d'ocupació més estables, reconeixement de competències, connexions amb altres sectors productius, poden incidir en la capacitat d'atraure i retenir talent cultural. Aquesta lectura pot contribuir a articular la política cultural amb les polítiques d'ocupació, formació i suport professional a escala municipal.

Llegiu l'article complet: [Creatives unite](#) [6]

Aquestes setmanes també hem llegit (i ens ha semblat molt interessant)

En la mateixa línia de preocupació per les condicions materials del treball cultural, el sentit polític de la cultura i el seu paper en la cohesió democràtica, destaquem dues lectures recents

Avanzando en el trabajo decente en el sector cultural y creativo / CIF-OIT

El curs *Advancing Decent Work in the Culture and Creative Sector* de l'ITC-ILO és un programa d'aprenentatge autoguiat que introdueix les dimensions essencials del treball decent aplicades al sector cultural i creatiu. S'hi

aborden cinc mòduls interconnectats sobre formalització, competències i empenedoria, diàleg social i negociació col·lectiva, protecció social i polítiques sectorials, amb eines per identificar patrons d'informalitat i analitzar marcs de polítiques públiques orientats a condicions de treball justes i sostenibles. [ITCILO](#) [7]

How to fight the culture war? / Ivana Dragicevic

El text presenta una conversa amb André Wilkens sobre la "guerra cultural" entesa com una lluita pel sentit, els valors i les identitats a Europa, més enllà dels conflictes artístics concrets. S'hi defensa la cultura com a infraestructura estratègica per a la resiliència democràtica en un context de tensions geopolítiques, desigualtats i disrupcions tecnològiques, i es destaca el paper creixent de la Unió Europea en situar la cultura al centre de la seva agenda estratègica. [substack](#) [8]

I, com sempre, compartim aquestes lectures no com a receptari de solucions, sinó com a eines per alimentar el debat i afinar la mirada sobre les condicions en què es produeix, es distribueix i es sosté la cultura. En un moment en què els marcs legals, tecnològics i econòmics es mouen ràpid, disposar de bons mapes de lectura és també una manera de prendre millors decisions des de la política cultural local.

Categories: Compartim

Categories: Sèries editorials

Tags: treball cultural i professionals

Tags: cultura digital

Tags: economia de la cultura

Tags: cultura i sostenibilitat

Tags: polítiques culturals

- [9]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2026/01/compartim-setmana-4>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://expinterweb.mites.gob.es/participa/listado?tramite=1&estado=1>

[3] https://www.eldiario.es/cultura/estatuto-artista-prohibira-ia-sustituya-trabajadores-sector-e-incorporara-ensayos-promocion-jornada-laboral_1_12929349.html

[4] <https://www.fim-musicians.org/es/music-streaming-the-way-forward>

[5] <https://nativa.cat/per-que-fem-el-que-fem-per-una-cultura-amb-agencia-entre-el-discurs-de-la-precarietat-i-el-funcionalisme/>

[6] <https://creativesunite.eu/article/who-stays-and-who-leaves-from-arts-culture-and-heritage-jobs>

[7] <https://www.itcilo.org/es/courses/avanzando-en-el-trabajo-decente-en-el-sector-cultural-y-creativo>

[8] <https://ivdragicevic.substack.com/p/how-to-fight-the-culture-war>

[9] <https://interaccio.diba.cat/node/10349>